בכלאים, א] ובטריפה, ביוצא דופן, ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן מאותו המין, נתערבו בחולין תמימים ב] ימכרו החולין לצורכי אותו המין ג], קדשים בקדשים מין במינו ד] [זה יקרב לשם מי שהוא וזה יקרב לשם מי שהוא] קדשים בקדשים מין בשאינו מינו ירעו עד שיסתאבו (וימכרו) ויביא בדמי ה] היפה שבהן ממין זה ובדמי היפה שבהן ממין זה ויפסיד המותר מביתו ו] *נתערבו בבכור ובמעשר ירעו עד שיסתאבו ויאכלו כבכור וכמעשר. הכל יכולין להתערב ז] חוץ מן החטאת והאשם:

גמ' מאי אפי' ה"ק כל הזבחים שנתערבו בהן ח] חטאות המתות או שור הנסקל אפילו אחד בריבוא ימותו כולן. תנינא חדא זימנא *כל האסורין לגבי מזבח אוסרין בכל שהן הרובע והנרבע אמר רב ט] אשי אמריתה לשמעתיה קמיה דרב שימי ואצריכן: י] דאי מהתם הוה אמינא הני מילי לגבוה אבל להדיוט אימא לא, ואי מהכא ה"א הני הוא דאיסורי הנאה נינהו אבל הני (א) אימא לא צריכי דלאו איסורי הנאה נינהו הא תנא ליה! מי קתני ה) (בבמה כל שהן התם קתני) וניתני הא ולא בעי הא? תקנתא איצטריכא ליה; דהדיוט נמי תנא ליה ג) ואלו אסורין ואוסרין בכל שהן יין נסך ועבודת כוכבים

א) רש"ק גירסת רש"י מי קתני בכל שהוא התם קתני ב) תמורה כח. ע"ז עד.

כלאים וטריפה ויוצא דופן. "שור או כשב" פרט לכלאים "כי יולד" פרט ליוצא דופן; טריפה, התם אמרינן "כשהוא אומר "מן הבקר" למטה שאין ת"ל, להוציא את הטריפה, ולהדיוט מותרת בהנאה להשליכה לכלבים : **ירעו עד שיסתאבו.** דמחמת הזבח המעורב בהן נאסרו כולן להדיוט ולחללו על המעות בעודו תם אי אפשר הילכך ירעו עד שיסתאבו ויביא בדמי היפה שבהן מאותו המין ממין הקרבן אם עולה הוא יביא מעות כנגד דמי היפה שבכולן דשמא הזבח הוא היפה ויאמר כל מקום שהוא הזבח יהא מחולל על מעות הללו ויביא מן המעות עולה ואם שלמים שלמים : **נתערבו בחולין תמימין.** או אחד באחד או זבח אחד בחולין הרבה ימכרו כל החולין לצרכי מין יא] אותו הקרבן [א] ונמצאת הרי כולן קדשים של מין אחד אלא שאין ידוע כל אחד של מי הוא [ב] ויקרבו כולן כל אחד ואחד לשם מי שהוא כדקתני מתני': **קדשים בקדשים מין במינו.** אלא שבעליהן יב] (מוחלקות) יקרב כל אחד לשם מי שהוא : **מין בשאינו מינו.** עולה בשלמים שאין מתן דמן ואימוריהן יג] שוה : **וימכרו.** נמלאו דמי עולה יד] עולה דמי שלמים שלמים ואינו יודע איזו עולה ואיזו שלמים הילכך יטול מעות [מביתו] כנגד דמי היפה ויאמר כל מקום שהן ממעות עולה יתחללו על אלו טו] [ג] (ואלו מעות כיוצא בהן) לפי שאינו יודע איזו מין היה יפה טז] *[ויביא מעות כיוצא בהן] ויאמר כל מקום שהן מעות שלמים יהו מחוללין על אלו ונמצא מפסיד אותו עודף מביתו, ול"נ דלא גרסינן "וימכרו" אלא ירעו עד שיסתאבו ויביא בדמי היפה כו' ובתחילת חילולן יאמר יז] כל מקום שהיא עולה תהא מחוללת על אלו וכל מקום שהן שלמים יהיו מחוללין על אלו ויביא מאלו עולה ומאלו שלמים, ותדע דלא גרסינן ליה דהא יח] נתערבו בבכור ומעשר [ד] דקתני נמי "וימכרו" אי אפשר דהא תנן במעשר נאמר לא יגאל ואינו נמכר לא חי ולא שחוט לא תם ולא בעל מום וילפינן לה בבכורות (דף לב:) דהאי "לא יגאל": לא ימכר הוא אלא הכי גרסינן ירעו עד שיסתאבו ויאכלו כמעשר וכבכור : **נתערבו.** זבחים כגון עולה בבכור או במעשר בהמה שאין תופסין יט] דמיהן בקדושה ולהקריבן אי אפשר שזה כליל וזה נאכל או אפילו הוא שלמים זה טעון מתן ארבע וזה מתן אחת וכן סמיכה ונסכים : **ירעו עד שיסתאבו.** ויביא מעות כ] בדמי היפה ויאמר כל מקום שהוא הזבח התופס את דמיו יהא מחולל על מעות הללו נמצא חולין מעורב בבכור ומעשר בעלי מומין ויאכלו מעורבים כולן בתורת בכור ומעשר בעלי מומין שלא ישחטו באיטליז ולא ימכרו באיטליז ולא ישקלו בליטרא כדתנן *(מנחות דף עא) כל פסולי המוקדשים הנאתן להקדש לפיכך נשחטין באיטליז לאחר שנפדו ונמכרים באיטליז ונשקלים בליטרא דכמה דמשכיר במכירתן, קפי ופריק להו מעיקרא חוץ מן הבכור והמעשר שהנאתן לבעלים שאין מביאין בדמיהן קרבן וא"ת השתא איכא בהאי זבח המעורב פסידא דהקדש דכיון דאין נשקל בליטרא לא טפי ופריק ליה אין ה"נ כא] "(אי) ומשום פסידא דידיה לא מזלזלינן בבכור ומעשר נהי דאי לא הוה מערב דליכא זילותא אלא בדידיה מזלזלינן ביה משום דרווחא נמי דידיה הוא אבל באחריני משום איהו לא מזלזלינן: **הכל יכולין להתערב.** בכל שני מיני קדשים אפשר להו שיהו מעורבין : **חוץ מן החטאת ואשם.** שאין מתערבין זה בזה לפי שניכרין זה מזה כדמפרש בגמרא: **גמ' מאי אפילו.** כל שכן כיון דרובא למיתה ימותו : **שנתערבו בהן חטאות המתות.** חד דאיסורא כב] (ורובא) דהתירא : **כל האסורין** כו'. משנה היא במסכת תמורה : **אוסרין בכל שהן.** כל המתערבין בהן ואפי' אחד ברבוא : **הני מילי לגבוה.** כולן המעורבין אסורין לגבוה ומותרין להדיוט ברעייה ובפדייה דלא איירי התם בנתערבו באיסורי הנאה: **אבל הנא דלהדיוט** נמי לא חזו כג] אפדייה דהא באיסורי הנאה נתערבו: **אימא.** ניבטלי איסורי הנאה ברובא שלא ימותו אלא ירעו וימכרו דלא חמיר דין הדיוט כולי האי, קמ"ל ימותו: כד] **אי מהכא.** אשמעינן דאפילו קדשים נמי מפסדינן ולא תנא ההיא בתמורה [ה] ה"א הני הוא דמפסדינן משום דאיערוב באיסורי הנאה אבל הנך דתמורה דלא איערוב בהו איסורי הנאה אימא לא נאסרינהו לכולהו אלא ניבטיל ברובא ויקרבו גריכא]: **אבל הנך דלאו איסורי הנאה נינהו.** אימא קיל איסורייהו וניבטלו ברובא ואפילו לגבוה : **הא תנא ליה.** כה] (הנך) [הכא] במתני' דלא בטלי לגבוה דקתני במתניתין נתערבו בשור שנעבדה כו' ולמה לי למהדר ולמיתנייה התם : **ומשני מי קתני.** במתני' גבי רובע ונרבע בבמה הן אוסרין**: **כל שהן התם קתני.** במסכת תמורה הוא דקתני "אוסרין בכל שהן" דאי ממתני' דילמא בטלי במאה או במאתים, כו] (ו)אחד ברבוא דקתני מתני' לאו עלייהו קאי : **וניתני הא דתמורה.** ולא ניתני הא דזבחים : **תקנתא איצטריכא ליה.** דהתם "אוסרין בכל שהוא" תני ולא תקנתא והכא תנא תקנתא ירעו עד שיסתאבו כו' : **דהדיוט.** נמי תנא במסכת עבודה זרה דאיסורי הנאה לא בטלי ברובא ומיתסרו להדיוט ולמה לי למיתני הכא בחטאות המתות ושור הנסקל :

גריכי

ובטריפה. בגמ'" דייק האי טריפה היכי דמי אי ידע לה ליזיל וליסקלה ומפרש רבי ירמיה כגון שנתערבה בוולד טריפה ורבי אליעזר היא ורבי ינאי מפרש כגון דאיתערבה נקובת הקוץ בדרוסת הזאב וריש לקיש מפרש כגון דאיערב בנפולה והקשה ה"ר אפרים כיון דלא כז] ידיעה מה מועלת כאן רעייה דלמיכלה א"א משום ספק טריפה ולעובדי כוכבים ולכלבים אי אפשר דאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים כח] ומחיים נמי לא אפשר ליהנות דפסולי המוקדשים אסורים בגיזה ועבודה מיהו למ"ד דאיערב בדרוסה יש לה בדיקה לאחר שחיטה אם האדימה בשר כנגד בני מעיים או כנגד הסימנים דאפי' ודאי דרוסה יש לה בדיקה ולמ"ד דאיערב בנפולה נפולה יש לה בדיקה אבל למ"ד בוולד טריפה קשה ושמא קסבר פודין את הקדשים להאכילן לכלבים כאיכא דאמרי בפרק שני דבכורות (דף טו:) אי נמי כט] *כדאמרינן (פסחים דף*) אין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים הני מילי היכא דלא חזו אלא לכלבים כגון קדשים שמתו או נטרפו אבל הני אסורים מחמת טריפות חולין שנתערבו בהן אבל קדשים גופייהו אם היה מכירן דחזו לדידיה שרי להאכילן לעובדי כוכבים ולכלבים ומיהו לא בהכי פירכא אחריתי שהיה מקשה ה"ר אפרים בבכורות פ' כל פסולי המוקדשין (דף לג:) בכור מתיר ר"ע אפי' לעובד כוכבים ולקמן בפ' טבול יום (דף קג:) אמר ר"ע מדבריהם למדנו שהמפשיט את הבכור ונמצא טריפה שיאותו הכהנים בעורו משמע דווקא בעורו אבל בבשרו לא דאסור להאכילו לכלבים ולעובדי כוכבים ולפי מה שפירשתי ניחא דמידי דלא חזי לישראל אסור להאכילו לכלב ולעובדי כוכבים אבל מידי דחזי לישראל כיון שנפדו שרי ליתן לכלב והיינו טעמא דדרשינן ואכלת ולא לכלביך כלומר דבר שאין עומד אלא לכלביך אבל היכא דחזי לדידיה איסתרו לגמרי דאיתקש לצבי ואיל וא"ת בפרק הפרה (ב"ק דף נג:) דפטרינן שור פסולי המוקדשים שנפל לבור משום דכתיב והמת יהיה לו מי שהמת שלו הרי המת שלו כדתנן (לקמן דף קג:) דיאותו הכהנים בעורו ומשום עור לחודיה איצטריך שור ולא אדם דהוה מחייבנא באדם דחשיב המת שלו משום עור דשרי בהנאה מדאורייתא ולא אסור אלא משום גזירה שמא יעשה עורות אביו ואמו שטיחין (חולין דף קכב.) וי"ל דסוגיא דב"ק (דף נג:) אתיא כמסקנא דפרק טבול יום (לקמן ד' קד.) דפסקי' כרבנן *) בשר בקבורה ועור בשריפה :

ויביא בדמי היפה שבהן. פירש"י ויקח מעות כשיעור דמי היפה שבכולן ויאמר כל מקום שהוא הזבח יהא מחולל על מעות הללו משמע לפירושו שהזבח מעורב בריבוא של רובע ונרבע והלשון משמע כן ואי אפשר לומר כן דדומיא דרישא קתני שהנסקל נתערב ברוב זבחים וכן מוכח בגמרא ובדמי היפה שבהן היינו דמי היפה של כל אחד ואחד ומניח הגרוע שבהן שלא יחלל :

לשם מי שהוא. פירש בקונטרס (כדי) כשיקריבנו יאמר הרי הוא לשם בעלים שלו וקשה דהא אמר בריש מכילתין (דף ג:) אתנו בית דין דלא לימא לשמן דילמא אתי למימר שלא לשמן אלא לשם מי שהוא היינו סתמא דסתמא נמי כלשמו דמי : **מי** קתני בבמה. בפרק כל האסורין (תמורה דף כח.) משני בענין אחר ולא פריך התם וליתני הא ולא בעי הא כדפריך הכא :

דהדיוט נמי תנא ליה ואלו אסורין כו'. מכמה משניות הוה מצי לאתויי ממתני' דאפה בו את הפת במסכת עבודה זרה (דף מט:) וממתני' דערלה (פ"ג מ"ה ו) בערלה וכלאי הכרם :

וליבטלו

*) [ע"ש ברש"י דלא גרס להא]

(*) כס"י שייך האי דיבור אי כו' לקמן עב ע"א קודם ד"ה וערכינן

[לקמן עד:]

ג א מיי' פ"ו מהל' פסה"מ הל"ג :

ד ב מיי' שם הל"ד :

ה ג מיי' שם הלכה ו :

ו ד מיי' שם הל"ד :

ז ה מיי' שם הל"ו :

ח ו מיי' פט"ו מהל' מאכלות אסורות הלכה ו טוש"ע יו"ד סי' קלד סעיף ו :

ט ז מיי' פ"ו מהל' ע"ז הלכה ט סמג לאוין מח טוש"ע יו"ד סי' קמ :

הגהות הב"ח

(א) גמ' אבל הני דלאו איסורי הנאה אימא לא צריכי הא תנא :

שיטה מקובצת

א] ובטריפה. הקשה הר"ר אפרים לר' ירמיה דמוקי בולד טריפה [illegible] בחולין [illegible] יקרב אצל המזבח וה"ה להדיוט נמי אסור [illegible] והא [illegible] לגבוה [illegible] קאמר [illegible] עד [illegible] תועלת [illegible] לכלבים [illegible] ליה [illegible] ערב [illegible] לאחר [illegible] לישראל [illegible] ברקינן [illegible] משום [illegible] לאחר [illegible] לא [illegible] בעזרה [illegible] טריפה [illegible] אמרינן [illegible] קדשים [illegible] ה"מ [illegible] רק [illegible] קדשים [illegible] דחזו [illegible] אם [illegible] להאכיל [illegible] והיינו [illegible] הכי [illegible] לכלביך [illegible] ראוי [illegible] אבל [illegible] (לרמיה) [illegible] לגמרי [illegible] ואיל : [illegible] ירעו [illegible] שאי [illegible] אחד [illegible] שמא [illegible] השוחט [illegible] כרת [illegible] לקרבן [illegible] ויביא [illegible] שבהן [illegible] הטאה [illegible] עולה [illegible] דמי [illegible] ויאמר [illegible] הזבח [illegible] המעות [illegible] מתוך [illegible] מקום [illegible] הלשון [illegible] היפה [illegible] הך [illegible] נתערבו וקשה [illegible] דומיא [illegible] בגמרא [illegible] אחד [illegible] קדשים דקתני ויביא בדמי היפה שבהן משמע דמיירי הך סיפא בקדשים שנתערבו ברובא פסולים וקשה מתמא סיפא דומיא דרישא דמפרש בגמרא דשור הנסקל אחד נתערב בבמה קדשים כשרים וה"נ הוי בסיפא כדמוכח בגמרא דקאמר כל שהוא התם קתני לכך נראה ויביא בדמי היפה כנגד כל אחד של הקדש ואמר מורי מה שפ"ה כן אינו ר"ל שיהיה כן לפי המסקנא אלא ר"ל אי לאו איידך משנה דמייתי הגמרא דקאמר כל שהו התם קתני הייתי יכול לפרש מתני' בסיפא דליכא קדשים רק אחד שאת"ל שיש למידק ממתני' דסיפא מיירי כמו רישא א"כ מאי קאמר בגמרא כל שהן התם קתני הכא נמי קתני שפיר כל שהן דומיא דרישא אלא ש"מ דאין למידק הכא סיפא דומיא דרישא הוא (ואיסור) [ואימור] אינו שוה ומיהו לפי המסקנא אמת הוא דסיפא הויא דומיא דרישא אלא ממתני' אין להוכיח כדפי': ג] ימכרו החולין לצרכי אותו המין. ויקרב זה לשם מי

נוסחאות
רש"י כת"י

ס"א נתערבו. זבח אחד בחולין. כשרים הרבה : ימכרו החולין לצרכי אותו המין. נמצאו כלם קדשים וממין אחד אלא שאין ידוע מי בעליו של כל אחד ואחד שהרי הראשון שם בעליו עליו ואין ידוע איזהו ותקנתן שנויה במשנתינו : קדשים בקדשים מין במינו. חטאת בחטאת עולה בעולה אלא שהן של בעלים הרבה : יקרב. כל אחד ואחד לשם מי שהוא כשיקריבנו יאמר הרי הוא לשם בעליו ולא יזכיר עליו שם אדם : מין בשאינו מינו. כגון עולה בחטאת : ירעו. שאי אפשר בהקרבת שחלוקין במתן דמן או באכילתן או בהקטרתן שזה כליל וזה נאכל : נתערבו בבכור ומעשר. שאין להן פדיון שתחול קדושתן על דמיהן ויצאו הן לחולין אלא נאכלין במומן במדינה כולן ירעו עד שיומסו ויאמר כל מקום שהוא הזבח יתחלל על מעות הללו ומותרין באכילה ובלבד שיאכלו בתורת מעשר ובכור שלא ישחטו באיטלו וכו' ודמי הזבח יקח מהן בהמה ויקריבנה ממין הזבח : הכל יכולים להתערב. ס"א כלומר אם נתערבו יש ספק בתערובתו : חוץ מן החטאת והאשם. שאין ספק בתערובתן שהחטא' אינה לעולם איל (כו') [כלל] :

* נ"ב דקושית הגמ' קאי רק אלו דלאו איסורי הנאה דניתני הא דמסי' תמורה ולא בעי למיתני הכא

שיטה מקובצת

שהוא : ג] קדשים בקדשים שהם מין אחד רק שחלוקים בשם הבעלים יקרבו כל אחד לשם מי שהוא ולא יאמר כלום דהא סתמא כשר ולא כפ"ה דפי' דאמר הרי הן לשם בעלים שלו דהא אמרינן בפ"ק אתנו ב"ד דלא לימא לשמו כו': ד] במינו זה יקרב לשם מה שהוא וזה יקרב : ס] בדמי היפה שבהן: ו] נתערבו בבכור ומעשר ירעו. ול"נ ימכרו דהא כתיב במעשר לא ימכר אלא ירעו ויומסו ואו [בקדשי' אחרים] יחלל הקדושה על אחרים ויצאו לחולין לגמרי אבל בכור ומעשר צריכין עוד לאוכלן בתורת בכור ומעשר ואינו יכול למוכרם אלא כל תורת בכור ומעשר עליהם שלא לימכר באיטלז ושלא לשקול אלא ירעו עד שיומסו ויאמר כל מקום שהוא הזבח יתחלל על מעות הללו ואינם יוצאים לחולין לגמרי שתחול קדושתו שאין להן פדיון אלא נאכלין במומן : ז] עי' בהשמטות בסוף המסכת : ח] בהן מחטאות המתות : ט] רב כהנא אמריתה להא שמעתיה קמיה דרב שימי בר אשי ואמר צריכן : י] עי' בהשמטות בסוף המסכת : יא] אותו הקרבן היו כולן קדשים : יב] שבעליהן מחולקין : יג] ואימוריהן שוין הס"ד : יד] עולה בעולה דמי שלמים בשלמים ואינו יודע אי אלו עולה ואי אלו שלמים הילכך יטול מעות מביתו כנגד :

* דיבור זה שייך דגמ' [illegible] ואין לנו אלא [illegible] בגירסתנו

טו] אלו ויביא מאלו עולה ויחזור ויביא מעות כיוצא בהן לפי שאינו : טז] תיבות ויביא מעות כיוצא בהן נמחק : יז] יאמר כן כל : יח] דהא גבי נתערבו בבכור ומעשר קתני נמי וימכרו ואי אפשר : יט] תופסין את דמיהן : כ] מעות כדמי היפה : כא] תיבת אי נמחק : כב] ברובא דהיתרא : כג] חזו בפדיה אות ל' נמחק : כד] ד"ה אי מהכא כו' עד סה"ד ל"ש : כה] ליה הכא במתני' תיבת הנך ל"ש ונמחק : כו] במאתים דאחד אות ו' נמחק : כז] דלא ידיע אות ה' נמחק : כח] לכלבים כדאמרי' בפ' כל שעה דף כט : כט] נמי הא דאמרינן אין פודין :

הגהות צ"ק [א] ונמצאו כלן קדשים : [ב] שהרי זבח א' שם בעליו עליו ואין ידוע איזהו ויקרבו כו' : [ג] ויביא מאלו עולה ויחזור ויביא מעות כיוצא כו' : [ד] צ"ל קתני נמי ולמכור במעשר א"א דהא כו' : [ה] מד"ה ס"א הוה הני כו' דלא איערוב בהו איסורי הנאה אימא קיל איסורייהו ולא לאסרינהו לכולהו אלא ניבטל ברובא ואפי' לגבוה כצ"ל והס"ד ואח"כ מה"ד הא תנא ליה כו' :